

خبر در خبر

باشگاه خبرنگاران جوان سرهنگ جمشید محبت خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست از مردم خواست به حیات وحشی که از ارتفاعات به مناطق مسکونی می‌آیند، غذا ندهند.

تسنیم هادی شاه‌وردی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خراسان جنوبی، گفت: در دو سال گذشته ۱۰۹ هزار و ۳۹۳ نفر از موزه‌های استان بازدید کرده‌اند که از این آمار، ۱۰۹ هزار و ۱۷۹ نفر بازدیدکننده داخلی و ۱۴ نفر گردشگر خارجی بودند.

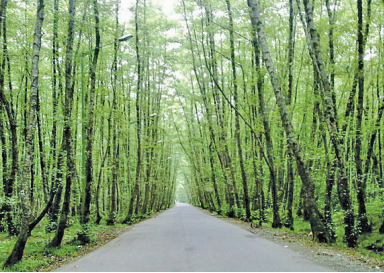
ایرنا با وجود بارش‌های نسبتاً مستمر در بهمن‌ماه امسال، آسمان کشور در بیشتر ایام سال خشک بود. این سؤال مطرح است که چه روندی بر اکتوسیستم ایران گذشته که حتی برخی می‌گویند: آسمان بخل کرده اما باید گفت آسمان ایران همان است، علت را باید در رفتارهای فردی و جمعی خود و تصمیمات شهری و کشوری جویا شد.

تسنیم سرهنگ محمدرضا زارعی، فرمانده یگان حفاظت میراث فرهنگی کردستان از دستگیری ۳ حفره غیرمجاز به قصد ورود به منزل همسایه برای کشف اشیای تاریخی در این شهرستان خبر داد.

صدا و سیما حسن اکبری معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست، گفت: اکنون حدود ۳۰۰۰ محیطبان مناطق حفاظت شده کشور را پوشش می‌دهند که این میزان نیروی انسانی، برای پوشش ۱۹.۵ میلیون هکتار عرصه مناطق حفاظت شده، عدد پایینی است.

میراث‌ایرا مریم طاهر دوست محمدی، رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان سمنان از ثبت ۶ اثر تاریخی شهرستان سمنان در فهرست میراث ملی غیرمنقول ایران خبر داد.

ایسا حمید رضا سلیمانی، رئیس مرکز فناوری و فناوری سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، گفت: شرکت‌های دانش بنیان در هر استان با استفاده از ظرفیت‌های بومی هر استان اقدام به هوشمند کردن نهالستان‌ها می‌کنند.

میراث‌ایرا ولی جهانی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان گیلان، گفت: در حوزه بافت‌ها و حریم محوطه‌های تاریخی به بیش از ۳۰۰۰ استعلام دستگاه‌های مختلف پاسخ داده شده است.

میراث‌ایرا سرهنگ محمدرضا زارعی، فرمانده یگان حفاظت اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کردستان از دستگیری ۳ حفره غیرمجاز در شهرستان دهگلان خبر داد.

ایسا کاوش باستان‌شناسان به کشف بقایای یک شهر باستانی در زیر کالی ملی لندن منجر شد. باستان‌شناسانی که شواهدی از جمله یک آتشدان قرون هفتم یا هشتم میلادی را در لندن کشف کرده‌اند، اعلام کردند زمانی یک شهر ساکسون به نام «لودنویک» (Lundenwic) در همان مکانی قرار داشت که گالری ملی لندن در حال حاضر آنجا واقع شده است.

میراث‌ایرا مهدی متقی، سرپرست اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی شهرستان مهدی شهر از صدور مجوز ایجاد اصلاح و تکمیل یک واحد اقامتگاه بوم گردی در شهرستان مهدی شهر خبر داد و گفت: میزان سرمایه‌گذاری برای راه‌اندازی این بوم گردی در روستای شلی شهرستان مهدی شهر بیش از ۱۳ میلیارد تومان برآورد شده است.

میراث‌ایرا سیروان صنوبری، سرپرست اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی سنندج بر لزوم آمادگی تمام دستگاه‌های اجرایی این شهرستان در ایام تعطیلات نوروز برای خدمت‌رسانی به مسافران و گردشگران خبر داد و گفت: تعطیلات نوروز بهترین فرصت برای رونق و توسعه گردشگری در شهرستان هاست.

کشاورزی، راه و شهرسازی، نیرو و امور خارجه هم به عراق رفت و هم به سوریه سفر کرد.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به امضای تفاهنامه همکاری با دو کشور عراق و سوریه به منظور مدیریت میدانی کانون‌های گرد و غبار به «ایلسا» می‌گوید: «انتظار داشتیم اقدامات عملیاتی در چشمه‌های ریزگرد در این دو کشور هرچه زودتر آغاز شود. در آخرین تفاهم‌ها با مسئولان عراقی، ۲ استان از عراق و ۲ استان از ایران برای انجام اقدامات مشترک با هدف جلوگیری از برداشت گرد و غبار با ورزش باد مشخص کردیم. با وجود سفر هیأت کارشناسی ایران به عراق و بازدیدهای میدانی، هنوز منتظر حضور هیأت عراقی در ایران هستیم.»

تغییرات سیاسی در عراق

سلاجقه به تغییر دولت و تغییر وزیر محیط زیست عراق از زمان امضای تفاهنامه‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: «با این تغییرات اجرایی برنامه‌های محیط زیستی مشترک به تأخیر افتاد؛ البته سفیر ایران در عراق در تلاش است که هرچه زودتر تیم کارشناسی عراقی برای اعزام شود. انتظار داریم هیأت عراقی ذی‌نفع‌دی، برای آغاز اجرای تصمیمات مشترک در حوزه مقابله با گردوغبار به ایران بیاید، چرا که در هیأت ایرانی اعزام‌شده به عراق، نمایندگان از دستگاه‌های مختلف کشور از جمله سازمان محیط زیست، وزارت امور خارجه، وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو حضور داشتند.»

جنگ در دیرالزور

معاون رئیس جمهور درباره توافقات مشترک با سوریه که قرار بود، عملیات میدانی برای کنترل گردوغبار توسط کارشناسان ایرانی در کانون‌های خیزش ریزگردها انجام شود، می‌گوید: «متأسفانه آن دسته از چشمه‌های گردوغبار که برای ما جزو مناطق اولویت‌دار برای جلوگیری از فرسایش خاکی است، در مناطقی مانند «دیرالزور» واقع شده که درگیر جنگ است. به دلیل ملاحظات امنیتی، دولت سوریه به ما اجازه نمی‌دهد که در این مناطق فعالیت کنیم. اما با عراق و سوریه تفاهم کرده‌ایم به محض پایدار شدن شرایط سیاسی و امنیتی این کشورها، اقدامات مشترک مورد نیاز برای مقابله با برداشت گردوغبار در چشمه‌های اصلی را آغاز کنیم.»

رسانه‌های عراقی از مرگ شهروندان این همسایه غربی بر اثر ریزگردها هم خبر داده‌اند.

بازی رسانه‌های ترکیه

سدسازی‌های کشور ترکیه روی دجله و فرات، سوریه و عراق را به کانون بحرانی ریزگردهای منطقه تبدیل کرده است. این ریزگردها نفس کشیدن را برای بخش بسیار زیادی از شهروندان ایرانی و دو کشور دیگر سخت کرده و حتی به مرگ تعدادی از شهروندان سوری و عراقی منجر شده است. سدسازی ترکیه در پروژه «گاب» به این شرایط سخت و مخاطره‌آمیز دامن زده است. این کشور چراغ خاموش قصد دارد در پروژه «داب» روی رودخانه ارس، دجله و فرات ۹۰ سد بسازد که شرایط را برای کشورهای پایین دست به مراتب سخت خواهد کرد.

انتقادها به سدسازی ترکیه چندی است در رسانه‌ها و فضای مجازی کاهش یافته است از سوی دیگر حجت میان‌آبادی، استاد دانشگاه تربیت مدرس و متخصص دیپلماسی آب و محیط زیست، درباره دیپلماسی رسانه ترکیه در دیپلماسی آب و غفلت ما از ابزارهای دیپلماسی نرم می‌گوید: رسانه‌های ترکیه در فضای بین‌المللی سعی در القا و برساخت این مسأله دارند که مشکلات آب عراق ناشی از سدهای ایران است! و درمقابل سدهای متعدد ترکیه روی دجله و فرات، با نفع عراق و سوریه است! میان‌آبادی می‌گوید: «ترکیه هوشمندانه در قالب دیپلماسی نرم و رسانه‌ای درصدد آن است که خود را از اتهام نقض تخریبی در عراق مبرا کرده و ایران را متهم اصلی جلوه دهد!»

حوضه آبریز دجله و فرات از ترکیه سرچشمه می‌گیرد. ایران درحوضه فرات هیچ سهم و نقشی ندارد و سهم ایران در آورد حوضه دجله فقط حدود ۱۰ درصد است.

همکاری‌های ناتمام

ایران و عراق پیش از این هم درباره حل معضل ریزگردها به گفت‌وگو نشسته‌اند اما هر بار یک موضوع اجازه نداد تا تصمیم‌گیری‌ها روی میز اجرا برود. یکبار حضور دانش برنامه‌ها را به هم زد و یک‌بار هم شیوع کرونا. «دولت عراق باتوجه به مسائل سیاسی و امنیتی‌ای که دارد، ریزگردها را در اولویت قرار نمی‌دهد. علی سلاجقه، معاون رئیس جمهور در سال گذشته به همراه هیأت فنی و کارشناسی از وزارتخانه‌های جهاد

فرات نیوز

همکاری مشترک ایران با دو کشور عراق و سوریه برای تثبیت ریزگردهای منطقه ای به تعویق افتاد

جولان ریزگردها در پی شرایط ناپایدار کشورهای همسایه

اطراف بستر فرات است که بسیار فورانی هستند، بنابراین دولت باید روی درخواست حل و ترمیم این چند کانون محدود تمرکز کند. بنابراین دولت باید پیگیری حل کانون بحرانی و فورانی فرات را در دستور کار خود قرار دهد، سایر کانون‌ها در درجتهای خفیف خطر نسبت به کانون فرات قرار می‌گیرند.»

این کارشناس اعتقاد دارد، اگر این کانون‌های بحرانی مهار شوند، نه کانون‌های موضعی داخلی و نه کانون‌های شمال آفریقا و کانون‌های اردن و عربستان هوای ما را به ورطه بحران نمی‌برند.

سازمان حفاظت محیط زیست به «ایران» بیشتر از منطقه «الانبار» بلند می‌شود. طبق نقشه‌های ماهواره‌ای اراضی جنوب سوریه و شرق اردن هم در ایجاد این ریزگردها نقش داشته‌اند اما غرب عراق، کانون اصلی شکل‌گیری این ریزگردها بوده است. محمد طالب حیدری، کارشناس ارشد هواشناسی و رئیس اسبق سازمان هواشناسی کردستان و کرمانشاه نیز در گفت‌وگو با «ایران» گفته است: «در خارج و داخل صدها کانون ریزگرد وجود دارد اما در بین کانون‌های خارجی تفاوت شدت فوران ریزگردها زیاد است، فقط چند کانون در امتداد

گزارش

زهراکشوری

دبیر گروه زیست‌بوم

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست کشور تغییرات سیاسی در عراق و جنگ در سوریه را باعث به تعویق افتادن اقدامات محیط زیستی مشترک میان تهران، بغداد و دمشق اعلام کرد. ریزگردهای عراقی براساس گفته‌های «علی محمد طهماسبی» دبیر ستاد مقابله با پدیده گرد و غبار

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست از قیمت‌گذاری پهنه‌های آبی - خاکی کشور تا پایان سال خبر داد سکوت ۱۲ ساله درباره ارزشگذاری اقتصادی منابع طبیعی

گزارش

راضیه خوئینی

خبرنگار

علی سلاجقه چندی پیش اعلام کرد تا پایان سال جاری، سازمان حفاظت محیط زیست ۹۰ درصد پهنه اقتصادی منابع طبیعی موجود را قیمت‌گذاری آبی، خاکی، گیاهی، جانوری و همه منابع طبیعی موجود را قیمت‌گذاری می‌شود و باید به آنها بپردازیم. تعریف شاخص‌ها در دنیا بر مبنای مسائل محیط زیست است؛ اکنون درجهان برچسب کربن روی کالاها می‌گذارد؛ اگر اقدام نکنیم بزودی در زمینه واردات و صادرات کالا دچار مشکل خواهیم شد.

یک مطالبه قدیمی

محمد درویش، فعال محیط زیست در گفت‌وگو با روزنامه ایران

درویش پیشنهاد می‌کند که دولت با جدیت اجرای ماده ۵۹ برنامه ۵ ساله چهارم را پیگیری کند و حتی خواستار مجازات کسانی شود که طی این دوران به هر دلیلی اجازه اجرایی شدن این قانون را نداده‌اند. این کنشگر محیط زیست با یادآوری متن قانون مذکور بیان می‌کند: در حقیقت با این اقدام ارزشگذاری منابع طبیعی واقعی‌تر می‌شود، برای مثال در حال حاضر وقتی تصمیم به ساختن یک سد می‌گیرند،

اظهارات رئیس سازمان حفاظت محیط زیست را کاملاً درست ارزیابی می‌کند و می‌گوید: یکی از مطالبات جدی همه فعالان و دوستداران محیط زیست از قدیم همین بوده است. در اصل، ماده ۵۹ برنامه ۵ ساله چهارم (سال ۱۳۸۶)، دولت را موظف به ارزشگذاری اقتصادی محیط زیست و منابع طبیعی کشور کرده بود. حال‌ا از این برنامه ۱۲ سال گذشته و متأسفانه این ماده مغفول مانده و به مرحله اجرا نرسیده است.

می‌گویند مثلاً این سد باعث قطع شدن ۲۰ هزار اصله درخت می‌شود. در نهایت قیمت چوب این تعداد درخت را برآورد و پرداخت می‌کنند. در صورتی که در واقعیت یک درخت ۵۰ ساله به خاطر ۲۳ نوع خدمتی که ارائه می‌دهد در جهان ۲۰۰ هزار دلار ارزشگذاری می‌شود یا هر هکتار تالاب دارای ارزشی بیشتر از ۱۴ هکتار آب مرغوب‌ترین زمین‌های کشاورزی به شمار می‌آید.

وی درباره مزایای این طرح گفت: اگر چنین ارزشگذاری و دیدگاهی ایجاد شود، وقتی می‌خواهیم سدی را بسازیم دیگر نمی‌گوییم درست است که ۲۰ هزار اصله درخت قطع می‌شود یا این مقدار تالاب خشک می‌شود؛ ولی در عوض اشتغال ایجاد می‌کنیم یا به تولید محصولات کشاورزی کمک خواهیم کرد، زیرا با این نگاه در برآورد نهایی می‌بینیم که دیگر چنین اقداماتی سودآور نخواهد بود و صرفه اقتصادی نشده است. در واقع اگر ارزشگذاری اقتصادی اتفاق بیفتد، دیگر به جای خام‌فروشی سراغ تبدیل مزیت‌های بالقوه به مزیت‌های بالفعل خود خواهیم رفت. در این صورت از تبدیل مهارت به پول، تولید ثروت خواهیم کرد؛ نه از محل فروش اموال.

دولت‌ها می‌خوانند و می‌افزاید: این کار نشان می‌دهد که با زبان اقتصاد رایج نباید الماس‌های درخشان خود و مواهب ارزشمند طبیعت را به تاراج گذاشت تا درقبالش چیزهای کوچک در حد چند تکه شکلات تلخ بدست آورد.

این فعال محیط زیست برای روشن شدن اهمیت این ارزشگذاری اقتصادی به مطرح کردن سؤالاتی می‌پردازد: چرا نیروگاه‌های حرارتی در کشورمان به صرفه هستند و نیروگاه‌های خورشیدی به صرفه نیست؟ چرا خام‌فروشی از طریق صادرات مواد معدنی سودآورتر است؟ وی پاسخ می‌دهد: چون دولت مالیاتی بابت آلودگی آب، خاک و هوا نمی‌گیرد و در نتیجه به نظر می‌رسد که تولید برق از طریق نیروگاه‌های حرارتی صرفه اقتصادی بیشتری دارد، چرا که تخریب ثروت‌ها و سازه‌هایی که بیش از ۳۰۰ میلیون سال قدمت دارند، ارزشگذاری اقتصادی نشده است. در واقع اگر ارزشگذاری اقتصادی اتفاق بیفتد، دیگر به جای خام‌فروشی سراغ تبدیل مزیت‌های بالقوه به مزیت‌های بالفعل خود خواهیم رفت. در این صورت از تبدیل مهارت به پول، تولید ثروت خواهیم کرد؛ نه از محل فروش اموال.

تعریف

شاخص‌ها در دنیا بر مبنای مسائل محیط زیست است؛ اکنون درجهان برچسب کربن روی کالاها مطرح است، ما در این زمینه چه کار کردیم؟ اگر اقدام نکنیم بزودی در زمینه واردات و صادرات کالا دچار مشکل خواهیم شد

عکس: ایرنا

تغییر اقلیم، سیاست‌ها را تغییر نداد

به گفته رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، با تغییر اقلیم، مدیران هنوز سیاست‌گذاری‌ها را تغییر نداده‌اند؛ در صورتی که باید با برنامه‌ریزی و تحت مدیریت آنها مردم در محل زندگی خود بمانند و جلوی تشدید مهاجرت‌های اقلیمی گرفته شود. ایجاد معیشت جایگزین برای مردم و کسب‌وکار پایدار از آن جمله است. علی سلاجقه با ابراز تأسف از نداشتن برنامه‌ریزی‌های کلان برای آینده به‌خصوص در حوزه مخاطرات اقلیمی افزود: می‌بینیم با کوچکترین شوک به زندگی یا اقتصاد، مردم راه مهاجرت برمی‌گزینند.

عکس: ایرنا

گرمای هوا «امید» و «رویا» را جدا کرد

امید، درنای سیبری امسال به ایران نیامد و رویا را در فریدونکنار تنها گذاشت. حسن اکبری، معاون محیط زیست طبیعی سازمان حفاظت محیط زیست، گرمای هوا در زمستان امسال را عامل بازنگشتن درنای امید به ایران دانست.